

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmma Totivs Theologiæ S. Thomæ Aqvinatis, Doctoris Angelici Ordinis Prædicatorum

Secvndæ Secvndæ Partis Volumen Tertium

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Romae, 1619

De gratijs gratis datis, quantum ad genera linguarum. Quæstio 176.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38803

De Gratijs gratis datis: et primo de gratia linguarum,
in duos articulos diuisa.

DEinde considerandum est de gratijs gratis datis,
quæ pertinent ad locutionem Et primo, de gratia
linguarum. Secundo, de gratia sermonis sapientie
seu scientiæ.

¶ Circa primum quærentur duo.

¶ Primo, utrum per gratiam linguarum homo adipsam
scitur scientiam omnium linguarum?

¶ Secundo, de comparatione huius doni ad gratiam
prophetiæ?

ARTIC. I.

Utum illi qui consequiebantur donum linguarum,
querentur omnibus linguis?

840

1. Cor. 14.
lec. 1. co.
2. et le. 4.
prin.

gl. ord. su
per praes
2. onē Hie
non i. pist.
ad Hebr.

Et gl. Be
de. Afl.
2. 10. 2.

AD primum sic proceditur. Videtur, quod illi qui
consequiebantur donum linguarum, non loqueban-
tur omnibus linguis illud enim quod diuina voluntas
aliquibus conceditur, optimum est in suo genere. Sic
Dominus aquam conuertit in vinum bonum, sicut dicitur
Io. 2. Sed illi qui habuerunt donum linguarum, melius
loquebantur in propria lingua. Dicit enim * gl. ord. su
ad Heb. 1. non esse mirandum quod epistola ad Hebr.
maiorē relucet facundia, quam alia: cum natura
vnicuique plus in sua, quam in aliena lingua valeat.
ceteras enim epistolas Apostolus peregrino
Græco sermone composuit; hanc autem scriptam
braica lingua. Non ergo per gratiam gratis datam
Apostoli acceperunt scientiam omnium linguarum.

¶ 2. Præterea, Natura non facit per multa quod
test fieri per vnum; & multo minus Deus, qui crea-
tius, quam natura operatur. Sed poterat Deus fieri
ut vnam linguam loquentes eius discipuli, ab omnibus
intelligerentur. Vnde super illud * Acl. 2. Audite
vnusquisque lingua sua illos loquentes. dicit gl. ord. su
linguis omnibus loquebantur, vel sua, id est, braica
lingua loquentes ab omnibus intelligebantur, ac si
proprijs singulorum loquerentur. Ergo videtur, quod
non

non habuerunt scientiam loquendi omnibus linguis.
¶ 3 Præterea, Omnes gratiæ deriuantur à Christo
in corpus eius, quod est Ecclesia: secundum illud Io.
1. De plenitudine eius omnes accepimus Sed Christus
non legitur fuisse locutus nisi vna lingua; nec etiam
tunc fideles singuli nisi vna lingua loquuntur. Ergo
videtur, quòd discipuli Christi non acceperunt ad hoc
gratiam, vt omnibus linguis loquerentur.

Sed contra est, quod dicitur Act. 2. quòd repleti
sunt omnes Spiritu sancto, & cœperunt loqui varijs lin-
guis, prout Spiritus sanctus dabat eloqui illis Vbi dicit
gloss.* Gregorij, quòd Spiritus sanctus super discipu-
los in igneis linguis apparuit, & eis omnium lingua-
rum scientiam dedit.

ho. 30 in
Euan in
ter prin.
& med.

RESPONDEO dicendum, qd primi discipuli Chri-
sti ad hoc fuerunt ab ipso electi, vt per vniuersum or-
bem discurrerent, fidem eius vbique prædicarent: se-
cundum illud Matth. ult. Eunt docete omnes gentes.
Non autem erat conueniens, vt qui mittebantur ad
alios instruendos indigerent ab alijs instrui, qualiter
alijs loquerentur, vel qualiter quæ alijs loquebantur
intelligerent. Præsertim quia isti qui mittebantur, erant
vnius gentis, scilicet Iudææ, secundum illud Isai. 27.
Qui egredientur impetu a Iacob, implebunt faciem
orbis semine. Illi etiam qui mittebantur, pauperes &
impotentes erant, nec de facili à principio reperissent
quæ eorum verba alijs fideliter interpretarentur, vel
verba aliorum eis exponerent, maximè quia ad infi-
deles mittebantur. Et ideo necessarium fuit, vt super
hoc eis diuinitus prouideretur per donum linguarum:
vt sicut gentibus ad idololatriam declinantibus intro-
ducta est diuersitas linguarum, sicut dicitur Genes. 11.
ita etiam quando erant gentes ad cultum vnius Dei
reuocandæ, contra huiusmodi diuersitatem reme-
dium adhiberetur per donum linguarum.

Ad primum ergo dicendum, quòd sicut dicitur 1.
ad Corinth. 12. Manifestatio spiritus datur ad vtilita-
tem. Et ideo sufficienter & Paulus, & alij Apostoli
fecerunt

fuerunt instructi diuinitus in linguis omnium gentium quantum requirebatur ad fidei doctrinam. Sed quantum ad quædam quæ superadduntur humana arte ad ornatum & elegantiam locutionis, Apostolus instructus erat in propria lingua, non autem in aliena. Sicut etiam in sapientia & scientia fuerunt sufficienter instructi quantum requirebat doctrina fidei, non autem quantum ad omnia quæ per scientiam acquisitam cognoscuntur, quæta de conclusionibus Arithmetica vel Geometria.

Ad secundum dicendum, quod quamuis etiam fieri potuisset, scilicet quod per unam linguam loquentes ab omnibus intelligerentur, aut quod omnibus linguis loquerentur: tamen convenientius fuit quod in omnibus linguis loquerentur: quia hoc pertinebat perfectionem scientiæ ipsorum, per quam non solum loqui, sed intelligere poterant quæ ab alijs dicebantur. Si autem omnes unam eorum linguam intellexerent, hoc vel fuisset per scientiam illorum qui loquentes intelligerent, vel fuisset quasi quædam illusio, dum eorum verba aliter ad aliorum aures perferrentur, quam ipsi ea proferrent. Et ideo glossa in Act. 2. quod maiori miraculo factum est quod ipsi omnium linguarum generibus loquerentur. Et Paulus citat 1. ad Corint. 14. Gratiarum ago Deo, quod omnium linguarum loquor.

Ad tertium dicendum, quod Christus in propria persona uni soli genti prædicaturus erat, scilicet iudeis. Et ideo quamuis ipse absque dubio habere perfectissimam scientiam omnium linguarum, non tamen oportuit quod omnibus linguis loqueretur. Item ut Augustinus dicit super Ioann. Cum & modo spiritus sanctus accipiat, nemo loquitur linguam gentium: quia iam ipsa Ecclesia lingua gentium loquitur, in qua qui non est, accipit Spiritum sanctum.

est gl Be-
da ibi. t. 2

tratt. 32
in Ioann.
a med. il
luis, s. 9.

Unum donum linguarum sit excellentius quàm gratia prophetia?

Ad secundum sic proceditur. Videtur, quòd donum linguarum sit excellentius quàm gratia prophetia. Quæ enim sunt melioribus propria, videntur esse meliora, secundum Philosophum * in 2. Topicor. Sed donum linguarum est proprium novi Testamenti. Unde cantatur in sequentia Pentecostes, Ipse hodie, Apostolos Christi donans munere insolito, & cunctis inaudito seculis. Prophetia autem magis competit veteri Testamento, secundum illud ad Hebr. 1. Multifariam multisque modis olim Deus loquens patribus in prophetis. Ergo videtur quòd donum linguarum sit excellentius, quàm donum prophetia.

¶ 1. Præterea, illud per quod ordinamur ad Deum, videtur excellentius esse eo per quod ordinamur ad homines. Sed per donum linguarum homo ordinatur ad Deum, per prophetiam autem ad homines. Dicitur enim 1. ad Corinth. 14. Qui loquitur lingua, non hominibus loquitur, sed Deo: qui autem prophetat, hominibus loquitur ad ædificationem. Ergo videtur quòd donum linguarum sit excellentius, quàm donum prophetia.

¶ 2. Præterea, Donum linguarum habitualiter permanet in habente ipsum, & homo habet in potestate uti eo cum voluerit. Unde dicitur 1. ad Corinth. 14. Gratias ago Deo meo, quòd omnium vestrum lingua loquor. Non autem sic est de dono prophetia, ut supra dictum * est. Ergo donum linguarum videtur esse excellentius quàm donum prophetia.

¶ 3. Præterea, Interpretatio sermonum videtur contineri sub prophetia: quia Scripturæ eodem Spiritu exponuntur quo sunt editæ. Sed interpretatio sermonum, 1. ad Corinth. 12. ponitur post genera linguarum. Ergo videtur quòd donum linguarum sit excellentius, quàm donum prophetia, maxime quantum ad usum eius partem.

841

lib. 3. c. 1.
post med.
10. 1.

q. 171. a. 2

L1 4 SED

S E D contra est, quod Apostolus dicit primæ ad Corinth. 14. Maior est qui prophetat, quam qui loquitur linguis.

R E S P O N D E O dicendum, quod donum prophetiæ excedit donum linguarum tripliciter. Primo quidem, quia donum linguarum refertur ad diuersas voces proferendas, quæ sunt signa alicuius intelligibilis veritatis: cuius etiam signa sunt quædam ipsa phantasmata, quæ secundum imaginariam visionem apparent. Vnde & Augustinus duodecimo * super Genes. ad litteram, comparat donum linguarum visioni imaginariæ. Dicitur + est autem supra, quod donum prophetiæ consistit in ipsa illuminatione mentis ad cognoscendam intelligibilem veritatem. Unde cut prophetica illuminatio excellentior est, quam imaginaria visio, vt supra habitum * est: ita etiam excellentior est prophetia, quam donum linguarum secundum se consideratum. Secundo, quia donum prophetiæ pertinet ad rerum notitiam, quæ est melior quam notitia vocum, ad quam pertinet donum linguarum. Tertio, quia donum prophetiæ est vtile. Et hoc quidem probat Apostolus 1. ad Corinth. 14. tripliciter. Primo quidem, quia prophetia est utilis ad ædificationem Ecclesiæ, ad quam qui loquitur linguis, nihil prodest nisi expositio subsequens. Secundo, quantum ad ipsum loquentem, qui loqueretur vt loqueretur diuersis linguis, sine hoc non intelligeret, quod pertinet ad propheticum donum: mens eius non ædificaretur. Tertio, quia etiam infideles, propter quos præcipue videtur esse donum linguarum: qui quidem forte etiam loquerentur linguis, reputarent insanos, sicut et Iudæi reputauerunt ebrios Apostolos linguis loquentes, vt dicitur Act. 2. secundo. Per prophetiam autem infideles conuincuntur, manifestatis absconditis cordis sui.

Ad primum ergo dicendum, quod sicut supra dictum est, sicut ad excellentiam prophetiæ pertinet quod aliquis

1. 12. c. 8.

10. 3.

† 1. 17. 3.

ar. 2.

q. 174. a.

2.

q. 174. a.

2 ad 1.

non solum illuminetur intelligibili lumine, sed etiam percipiat imaginariam visionem: ita etiam ad perfectionem operationis Spiritus sancti pertinet quod non solum impleat mentem lumine prophetico, & phantasmam imaginaria visione, sicut erat in veteri testamento, sed etiam exterius linguam erudiat ad varia significationum proferenda. Quod totum fit in nouo testamento, secundum illud primæ Corinth 14. Vnusquisque vestrum psalmum habet, doctrinam habet, linguam suam, Apocalypsim, idest prophetica reuelationem habet.

Ad secundum dicendum, quod per donum prophetie homo ordinatur ad Deum secundum mentem, quod est nobilius quam ordinari ad eum secundum linguam. Dicitur autem quod ille qui loquitur linguam, non loquitur hominibus, idest, ad intellectum hominum, vel utilitatem eorum, sed ad intellectum solus Dei, & ad laudem eius. Sed per prophetiam ordinatur aliquis & ad Deum & ad proximum. Vnde est perfectius donum.

Ad tertium dicendum, quod reuelatio prophetica se extendit ad omnia supernaturalia cognoscenda. Vnde ex eius perfectione contingit, quod in statu imperfectionis huius vitæ non potest haberi perfecte per modum habitus, sed imperfecte per modum cuiusdam passionis. Sed donum linguarum se extendit ad cognitionem quandam particularem, scilicet vocum humanarum: & ideo non repugnat imperfectioni huius vitæ, quod perfecte & habitualiter habeatur.

Ad quartum dicendum, quod interpretatio sermonum potest reduci ad donum prophetie, in quantum scilicet mens illuminatur ad intelligendum & exponendum quæcumque sunt in sermonibus obscura, siue propter difficultatem rerum significatarum; siue etiam propter ipsas voces ignotas, quæ proferuntur; siue etiam propter similitudines rerum adhibitas: secundum illud Dan. 5. Audiui de te quod possis obscura interpretari, & ligata dissoluere. Vnde interpreta-

tio

tio sermonum est potior quam donum linguarum: ut patet per illud quod Apostolus dicit primæ ad Corinthios decimo quarto, Maior est, qui propheta, quam qui loquitur linguis, nisi fortè interpretemur. Postponitur autem interpretatio sermonum dono linguarum: quia etiam ad interpretandum diversa linguarum genera interpretatio sermonum extendit.

QVÆST. CLXXVII.

De gratia sermonis, in duos articulos diuisa.

Dinde considerandum est de gratia gratis data, quæ consistit in sermone, de qua dicit Apostolus ad Corinth. 12. Alij datur per spiritum sermo sapientia, alij sermo scientia.

¶ Et circa hoc quaeruntur duo.

¶ Primo, utrum in sermone consistat aliqua gratia gratis data?

¶ Secundo, quibus hæc gratia competat.

ARTIC. I.

Utrum in sermone consistat aliqua gratia gratis data?

842

Ad primum sic proceditur. Videtur, quod in sermone non consistat aliqua gratia gratis data. Gratia enim datur ad id quod excedit facultatem naturalem. Sed ex naturali ratione adinuenta est ars rhetorica, per quam aliquis potest sic dicere, ut doceat, et loquatur, ut fleat: sicut Augustinus * dicit in quantum doctrina Christiana. Hoc autem pertinet ad gratiam sermonis. Ergo videtur, quod gratia sermonis non sit gratia gratis data.

ea. 12. in
princ. 10.
3.

¶ 2. Præterea, Omnis gratia ad regnum Dei pertinet. Sed Apost. dicit 1. ad Cor. 4. Non in sermone est regnum Dei, sed in virtute. Ergo in sermone non consistit aliqua gratia gratis data.

¶ 3. Præterea, Nulla gratia datur ex merito, quia si ex operibus iam non est gratia, ut dicitur ad Rom. 11. Sed sermo datur alicui ex meritis. Dicit enim Greg. exponens illud Psal. 118. Ne auferas de ore meo